

ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

**Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός στην
Εκπαίδευση και Απασχόληση: Επαναπροσδιορισμός του
περιεχομένου του θεσμού στο σύγχρονο οικονομικό,
κοινωνικό και επιστημονικό γίνεσθαι**

*Να βάλει ο καθηγητής το κόνΣΕΠτ,
για να φτιάξει ο μαθητής το πρότζεκτ,
μπατ (=αλλά)...δε βγαίνει του γονιού το μπάτζετ.*

JOHNNIE HACKER

**ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ (PROJECT) ΜΕ ΤΟΝ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ (ΣΕΠ):
ΩΡΙΜΗ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΞΕΛΙΞΗ & ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ
ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ
ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΤΣΙΡΩΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΑΝΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (PROJECT)

Η λέξη project προέρχεται από τη λατινική *projicere*, που σημαίνει σχεδιάζω, σκοπεύω.

Το σχέδιο εργασίας (*project plan*) αφορά στον

- Προγραμματισμό
- Οργάνωση
- Διεύθυνση
- Έλεγχο
- Ανατροφοδότηση

ενός θεωρητικού-επιστημονικού ή πρακτικού-τεχνικού έργου που πραγματοποιείται με την συνολική προσπάθεια ομάδας ανθρώπων.

Η διάρκειά του μπορεί να είναι μικρή ή μεγάλη.

Η ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Είναι μια σύνθετη και δυναμική/ανοιχτή μορφή διδασκτικής διαδικασίας, η οποία αποσκοπεί μέσα από την ενεργό ερευνητική δημοκρατική μάθηση στην επίτευξη κάποιου έργου που οδηγεί στη λύση ενός προβλήματος.
- Στηρίζεται στα ενδιαφέροντα /ανάγκες /γνώσεις/ προσδοκίες/ δυνατότητες και βιώματα που έχουν τα παιδιά, γύρω από επίκαιρα επαγγελματικά θέματα
- Ο ρόλος του καθηγητή είναι καθοδηγητικός /ενθαρρυντικός αφού κατευθύνει τους μαθητές από την αρχή ως το τέλος του έργου.

Η ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, ΔΙΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟ 4 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ:

1. Διερευνητική Προσέγγιση Μάθησης.
2. Διεπιστημονική Συνεργασία των Καθηγητών.
3. Διαφοροποιημένη Προσέγγιση Μάθησης (λαμβάνει υπόψη τους τις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες κάθε παιδιού, τη ξεχωριστή προσωπικότητά του)
4. Ομαδική Συνεργασία των Μαθητών.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

- είναι να μάθει ο μαθητής περισσότερα για κάποιο θέμα και όχι τόσο να αναζητήσει σωστές απαντήσεις σε ερωτήσεις που έχουν τεθεί από το καθηγητή.
- να δώσει έμφαση στη διαδικασία και όχι στο αποτέλεσμα αυτό καθ' αυτό και
- να βοηθήσει το μαθητή να διερευνήσει/να μάθει πώς να μαθαίνει αλλά και να συνεργάζεται με τους συμμαθητές του στα πλαίσια της ομάδας

Η ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΣΤΑΔΙΑ:

- Επιλογή θέματος (προβληματισμός – στόχοι).
- Προγραμματισμός δραστηριοτήτων.
- Υλοποίηση δραστηριοτήτων.
- Κοινοποίηση αποτελεσμάτων.
- Αξιολόγηση.
- Ανατροφοδότηση.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ Σ.Ε.Π.

Επιδιώκει να επιτύχουν οι μαθητές
προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική
ανάπτυξη

μέσα από :

- Αυτογνωσία και κοινωνιογνωσία.
- Πληροφόρηση / αυτό - πληροφόρηση.
- Λήψη Απόφασης, στην εκπαιδευτική και επαγγελματική πραγματικότητα.
- Μετάβαση, στην εργασία και τη ζωή του ενήλικου ανθρώπου και τη δυναμική όσο και κριτική προσαρμογή σε νέα δεδομένα.

ΠΑΡΟΝ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ Σ.Ε.Π

- ανεστάλη η λειτουργία ΓΡΑ.Σ.Ε.Π / ΓΡΑ.ΣΥ
- ο θεσμός ΚΕ.ΣΥ.Π σε υπολειτουργία: 2 άτομα αντί 4(3 και 1 υπεύθυνος τεκμηρίωσης)
- καταργήθηκε ο Σ.Ε.Π από το Γενικό Λύκειο
- καταργήθηκε το εργασιακό περιβάλλον του τομέα στο ΕΠΑ.Λ
- αποδυναμώθηκε στο Γυμνάσιο ο Σ.Ε.Π αφού πιλοτικά στη Γ΄ Γυμνασίου είναι στο τελευταίο τρίμηνο
- η τεχνολογία διαδικτυακά αντικατέστησε το ανθρώπινο κεφάλαιο των υπευθύνων Σ.Ε.Π όπου ο μαθητής δε μπορεί να διεξάγει τα τεστ μόνος του

- καμία επιμόρφωση συμβούλων στη τελευταία τετραετία 2008-2012
- ιδίως δεδομένης της οικονομικής ύφεσης και για την οικονομική κρίση
- σπατάλη του εξοπλισμού που δόθηκε για τη λειτουργία ΓΡΑ.Σ.Ε.Π / ΓΡΑ.ΣΥ
- αναξιοποίητη η ηλεκτρονική συμβουλευτική
- δείγμα ότι κάτι κινείται είναι ο σύνδεσμος επικοινωνίας λυκείων με τα ΚΕ.ΣΥ.Π
- στα Γυμνάσια ο καθηγητής τις περισσότερες φορές συμπληρώνει ωράριο

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΡΟΣ Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α

- Καταγραφή αναγκών από κάθε Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των ήδη υπαρχόντων καθηγητών που μπορούν να διδάξουν το Σ.Ε.Π στα Γυμνάσια /Λύκεια / ΕΠΑ.Λ
- Επιμόρφωση των μη επιμορφωμένων καθηγητών που διδάσκουν το Σ.Ε.Π στα Γυμνάσια από τα ΚΕ.ΣΥ.Π στην αρχή της σχολικής χρονιάς.
- Έναρξη λειτουργίας των γραφείων Σ.Ε.Π, μόνο σε κάθε Λύκειο /ΕΠΑ.Λ, που ήταν σε αναστολή, και μετονομαζόμενα σε Γραφεία Ε.Σ.Ε.Π. δηλ.,

➤ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

- Στελέχωση των γραφείων Ε.Σ.Ε.Π με Υπεύθυνους Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού μετά από αξιολογικές κρίσεις της κάθε Διεύθυνσης Δ.Ε.
- Οι Υπεύθυνοι Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού του ΓΡΑΦΕΙΟΥ Ε.Σ.Ε.Π θα έχουν ως καθήκοντα την συμβουλευτική καθώς και τον σχολικό/επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών/γονιών του Γενικού Λυκείου/ ΕΠΑ.Λ καθώς και τη διεξαγωγή Προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας και θα είναι οι σύνδεσμοι επικοινωνίας με τα οικεία ΚΕ.ΣΥ.Π στα οποία υπάγονται.
- Να παραμείνει ως έχει ο Σ.Ε.Π στη Γ΄ Γυμνασίου μια ώρα την εβδομάδα με επιμορφωμένο καθηγητή
- Να εισαχθεί η Ερευνητική Εργασία μια ώρα στη Γ΄ Γυμνασίου
- Να υπάρξει συστηματική επιμόρφωση των υπευθύνων Σ.Ε.Π

Α΄ ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ/ ΕΠΑ.Λ: ΤΑΞΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

- Επαναφορά του μαθήματος Σ.Ε.Π 1 ώρα όπου θα διεξάγεται η συναφής, με επαγγέλματα, Ερευνητική Εργασία σε ετήσια βάση
- Ταξινόμηση των μαθητών σε τμήματα ανάλογα με ποιο από τα 5 επιστημονικά πεδία περιέχει τα επαγγέλματα που τους ενδιαφέρουν
- Οι μαθητές διαλέγουν θέματα-επαγγέλματα.
- 2 καθηγητές αξιολογούν τους μαθητές: ο υπεύθυνος Γραφείου Ε.Σ.Ε.Π και ο Καθηγητής υπεύθυνος επιστημονικού πεδίου. (που ορίζεται από το σύλλογο διδασκόντων καθηγητών).
- Π.χ.: φιλόλογος για το 1^ο, φυσικός/ μαθηματικός / χημικός για το 2^ο, γιατρός /βιολόγος για το 3^ο, τεχνολόγος για το 4^ο, οικονομολόγος για το 5^ο επιστημονικό πεδίο

- Στο ΕΠΑ.Λ θα υπάρχουν 4 επιστημονικά πεδία δηλαδή θετικές-υγείας-τεχνολογικές-οικονομικές επιστήμες (χωρίς θεωρητικές),
- και άρα δεν θα υπάρχει καθηγητής υπεύθυνος για το 1^ο επιστημονικό πεδίο(φιλόλογος).
- Συντονιστής των Ερευνητικών Εργασιών είναι ο Υπεύθυνος Γραφείου Ε.Σ.Ε.Π
- Στην Α΄ τάξη Γενικού Λυκείου/ ΕΠΑ.Λ μειώνεται κατά μία ώρα το σχολικό πρόγραμμα.

Β΄ τάξη Γενικού Λυκείου: τάξη κατεύθυνσης

- Η Ερευνητική Εργασία να διεξάγεται σε επίπεδο κατεύθυνσης 1 ώρα με ετήσια διάρκεια και ακολουθεί του προγράμματος της κάθε κατεύθυνσης.
- Οι μαθητές διαλέγουν θέματα συναφή της κατεύθυνσης που επέλεξαν.
- Ορίζεται καθηγητής υπεύθυνος κατεύθυνσης που αξιολογεί τους μαθητές.
- Πχ: φιλόλογος για τη θεωρητική, φυσικός/μαθηματικός/χημικός/ βιολόγος για τη θετική, τεχνολόγος/οικονομολόγος για τη τεχνολογική κατεύθυνση.
- Ο Καθηγητής-υπεύθυνος Ερευνητικών Εργασιών κάθε κατεύθυνσης όπως και ο Συντονιστής των Ερευνητικών Εργασιών ορίζονται από το σύλλογο διδασκόντων καθηγητών.
- Στη Β΄ τάξη Γενικού Λυκείου μειώνεται κατά 1 ώρα το σχολικό πρόγραμμα.

Β΄ τάξη ΕΠΑ.Λ: τάξη τομέα

- Η Ερευνητική Εργασία τομέα να διεξάγεται 1 ώρα αντικαθιστώντας ονομαστικά την ειδική θεματική δραστηριότητα.
- Οι μαθητές διαλέγουν θέματα συναφή του τομέα που επέλεξαν.
- Ο Καθηγητής-υπεύθυνος Ερευνητικής Εργασίας τομέα αξιολογεί τους μαθητές
- και ορίζεται από το σύλλογο διδασκόντων καθηγητών όπως και ο Συντονιστής των των Ερευνητικών Εργασιών -κατευθύνσεων.
- Στη Β΄ τάξη ΕΠΑ.Λ μειώνεται κατά 1 ώρα το σχολικό πρόγραμμα.

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΟΥ Σ.Ε.Π ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι μαθητές αναπτύσσουν ικανότητες:

- Πάνω στις έννοιες της επιχειρηματικότητας - απασχολησιμότητας- ευελισφάλειας
- στη χρήση νέων τεχνολογιών και αυτό-πληροφόρησης
- στη διάκριση στερεοτυπικών αντιλήψεων
- στη διάκριση επιδράσεων που δέχονται από πρόσωπα του εγγύτερου ή απώτερου οικογενειακού /κοινωνικού περιβάλλοντος στις επαγγελματικές επιλογές,
- αυτοπαρουσίασης / αυτοαξιολόγησης
- γραπτής και προφορικής έκφρασης

- λήψης αποφάσεων ατομικά αλλά και ενδοομαδικά
- πρωτοβουλίας, ηγεσίας, υπευθυνότητας
- να αυξάνουν την αυτοεκτίμηση/αυτοπεποίθησή τους όταν συμμετέχουν σε επιτυχή αποτελέσματα
- να μπορούν να επικοινωνούν/ συνεργάζονται διαμαθητικά αλλά και διαπροσωπικά
- να επιτύχουν την προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική ανάπτυξη
- Δημιουργικότητας, καινοτομίας,
- αυτοδιάθεσης /αυτοπειθαρχίας
- δημιουργίας υποθέσεων και εξαγωγής συμπερασμάτων
- αναζήτησης / διερεύνησης βασικών και εναλλακτικών λύσεων
- αναλυτικής και συνθετικής, κριτικής σκέψης στη βάση της ενεργούς έρευνας

- πνευματικής/συναισθηματικής νοημοσύνης
- διευθέτησης συγκρούσεων, καθορισμό στόχων, προγραμματισμό δραστηριοτήτων,
- σχεδιασμού πορείας, τρόπου εργασίας
- διεκδίκησης ίσων ευκαιριών ενεργού συμμετοχής
- ανάληψης κοινής ευθύνης
- να μοιράζονται το αποτέλεσμα της συνεργασίας που είναι μεγαλύτερο από το άθροισμα των ατομικών προσπαθειών

- να συνεργάζονται αποδοτικά,
- εξοικείωσης με τη σημερινή οικονομική/κοινωνική πραγματικότητα
- ομαδικής-συνεργατικής, βιωματικής επικοινωνιακής μάθησης
- αυτενέργειας στο σχεδιασμό και την οργάνωση της μάθησης
- ένταξής τους στη σχολική ομάδα και κατόπιν στην αγορά εργασίας και την κοινωνία
- αποδοχής πολυπολιτισμικών αξιών

Η ΥΠΑΡΞΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ Σ.Ε.Π ΚΑΙ ΓΡ.Ε.Σ.Ε.Π

Βοηθάει τους μαθητές :

- να έχουν δικό τους χώρο όπου μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα
- να έχουν κάθε στιγμή δίπλα τους ένα Σύμβουλο Σ.Ε.Π και να αισθάνονται ασφάλεια
- να ενημερώνονται ατομικά /ομαδοσυνεργατικά και να προετοιμάζονται να λάβουν απόφαση στη Α΄ Λυκείου ως προς ποια κατεύθυνση θα ακολουθήσουν
- να αποσαφηνίζουν τα ερωτήματα-διλλήματά τους
- να μαθαίνουν την Ερευνητική Εργασία μέσα από το επάγγελμα που τους ενδιαφέρει

- να προετοιμάζουν ομαλά τη μετάβαση τους στο κόσμο της εργασίας
- να αποκτούν αυτοπεποίθηση με την κατάθεση της πρότασής τους
- να ισχυροποιούν τις αποφάσεις τους στη β΄ τάξη ακολουθώντας αυτό που τους αρέσει και θεωρούν σωστό σύμφωνα με τις δυνατότητές τους
- να έχουν πλέον πλήρη γνώση για να εφαρμόσουν την Έρευνητική Εργασία στη Β΄ Λυκείου στο αντικείμενο της κατεύθυνσης / τομέα που επέλεξαν
- να εξασκούνται στη συγγραφή εκπαιδευτικών επαγγελματικών μονογραφιών

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ:

- Να μην υπάρχει διακριτός ρόλος Σ.Ε.Π - Ερευνητικής Εργασίας
- να εφαρμόζεται στην Α΄ Λυκείου ο Σ.Ε.Π με την χρήση Ερευνητικής Εργασίας ενώ στη Β΄ Λυκείου η Ερευνητική Εργασία πάνω στο επιστημονικό-επαγγελματικό γνωστικό αντικείμενο
  - να εφαρμοστεί ο Σ.Ε.Π τώρα όπως και παλιά από έμπειρα στελέχη Σ.Ε.Π που εκπονούσαν Προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας με την ερευνητική εργασία
- οι μαθητές να καταθέτουν τις δικές τους προτάσεις και να επιλέγουν από αυτές
- και μάλιστα δύο επαγγέλματα (εναλλακτική πρόταση που ισχυροποιεί τη πρώτη σε περίπτωση αποτυχιών/εμποδίων)

- να μη δοθεί ωράριο διδακτικό στους υπευθύνους Σ.Ε.Π αφού είναι αντιδεοντολογικό να συνδυάσει ο καθηγητής την ειδικότητά του με τον τελείως διαφορετικό ρόλο του υπεύθυνου Σ.Ε.Π για τα ίδια τα παιδιά (λάθος που πραγματοποιήθηκε την τριετία 2008-2011)
- να ξεκινήσει πριν την νέα σχολική χρονιά επιμόρφωση σε όλους τους εκπαιδευτικούς πάνω σε θέματα ερευνητικής εργασίας- Σ.Ε.Π
- να ενημερωθούν οι διευθυντές σχολείων για το καθοριστικό ρόλο του Σ.Ε.Π και την εφαρμογή του με Ερευνητική Εργασία

**ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!**